

О. Кокошинський
Є. Бачинська

1.1. Указ Президента України

Указ Президента України №1861/2005 про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 25 листопада 2005 р. «Про невідкладні заходи щодо подальшого розвитку відносин України з Організацією Північноатлантичного договору (НАТО)»

Відповідно до статті 107 Конституції України ПОСТАНОВЛЯЮ:

Увести в дію рішення Ради національної безпеки і оборони України від 25 листопада 2005 р. «Про невідкладні заходи щодо дальшого розвитку відносин України з Організацією Північноатлантичного договору (НАТО)».

У зв'язку з рішенням Ради національної безпеки і оборони України:

1. Визнати одним із пріоритетів діяльності Кабінету Міністрів України забезпечення реалізації державної політики щодо співробітництва України з НАТО, в тому числі досягнення критеріїв членства України в НАТО.

2. Кабінету Міністрів України:

1) утворити постійно діючий орган з питань підготовки України до вступу в НАТО, затвердити положення про такий орган та його персональний склад;

2) забезпечити закріплення за заступниками керівників центральних органів виконавчої влади виконання функцій щодо забезпечення здійснення відповідним органом заходів із впровадження державної політики у сфері європейської та євроатлантичної інтеграції України;

3) опрацювати питання щодо створення національної системи координації співробітництва України з Організацією Північноатлантичного договору та внести в разі потреби проект відповідного акта;

4) забезпечити виконання у повному обсязі заходів, передбачених Цільовим планом Україна-НАТО на 2005 рік;

5) завершити до кінця 2005 року погодження з відповідними інституціями НАТО проекту Цільового плану Україна - НАТО на 2006 рік;

6) посилити з метою забезпечення належної законодавчої підтримки курсу на вступ України у НАТО взаємодію органів виконавчої влади з Верховною Радою України, в тому числі систематичне надання всебічної інформації про співробітництво України з НАТО, роль такого співробітництва у забезпеченні національних інтересів України;

7) забезпечити, починаючи з 2006/2007 навчального року, включення до змісту загальної середньої та вищої освіти питань, пов'язаних із проблемами міжнародної безпеки, діяльністю НАТО та Європейського Союзу, співробітництвом України з цими міжнародними інституціями;

8) розглянути доцільність проведення за допомогою НАТО та її держав-членів комплексного огляду військово-промислового комплексу України і розроблення державної програми інтеграції військово-промислового комплексу України в євроатлантичний простір;

9) внести пропозиції щодо вдосконалення механізмів фінансового забезпечення виконання державних програм інформування громадськості з питань європейської та євроатлантичної інтеграції України на 2004-2007 роки;

10) внести у двотижневий строк пропозиції щодо активізації діяльності органів виконавчої влади з виконання Державної програми інформування громадськості з питань євроатлантичної інтеграції України на 2004-2007 роки, передбачивши, зокрема:

- активізацію роботи з оперативного інформаційного наповнення веб-сторінок органів виконавчої влади України з питань євроатлантичної інтеграції;
- забезпечення залучення представників засобів масової інформації до участі у заходах зі співробітництва України і НАТО;
- сприяння статутній діяльності відповідних неурядових громадських організацій;
- підвищення ефективності використання можливостей Центру інформації і документації НАТО та Офісу зв'язку НАТО в Україні для об'єктивного інформування української громадськості про цілі, завдання і структуру НАТО, розвиток партнерських програм з НАТО та програм допомоги Україні.

3. Перетворити Національний центр з питань євроатлантичної інтеграції України у дорадчий орган при Президентові України з покладенням на нього підготовки пропозицій щодо розвитку співробітництва України з НАТО та забезпечення набуття Україною членства в НАТО.

4. Міжвідомчій комісії з питань реформування правоохоронних органів забезпечити проведення протягом 2006-2007 років комплексного огляду сектору безпеки України.

5. Секретареві Ради національної безпеки і оборони України:

1) подати в установленому порядку пропозиції щодо внесення змін, які впливають із цього Указу, до персонального складу Міжвідомчої комісії з питань реформування правоохоронних органів, а також положення про неї;

2) подати пропозиції щодо організації проведення комплексного огляду сектору безпеки України;

3) опрацювати питання щодо використання можливостей Спільної робочої групи Україна - НАТО високого рівня з питань воєнної реформи для створення механізму залучення експертної та іншої допомоги НАТО для здійснення комплексного огляду сектору безпеки України та опрацювання проекту Стратегії національної безпеки України.

6. Міністерству закордонних справ України провести переговори з державами-членами НАТО стосовно досягнення в рамках НАТО консенсусу щодо участі України у Плані дій щодо членства в НАТО.

7. Голові Ради міністрів Автономної Республіки Крим, головам обласних, Київської та Севастопольської міських державних адміністрацій:

1) доповісти у двотижневий строк про результати виконання актів та доручень Президента України з питань підвищення ефективності діяльності органів виконавчої влади у сфері інформування громадськості з питань європейської та євроатлантичної інтеграції України;

2) покласти на заступника Голови Ради міністрів Автономної Республіки Крим, заступників голів обласних, Київської та Севастопольської міських державних адміністрацій, до обов'язків яких віднесено питання зовнішніх зносин, виконання функцій щодо забезпечення здійснення відповідним органом заходів з реалізації державної політики у сфері європейської та євроатлантичної інтеграції України.

8. Контроль за виконанням цього Указу покласти на Секретаря Ради національної безпеки і оборони України.

Президент України Віктор Ющенко
27 грудня 2005 року

Вступ

Цей План дій було розроблено відповідно до рішення Комісії Україна-НАТО з метою поглиблення і розширення відносин Україна-НАТО; він відображає Стратегію відносин України з Організацією Північноатлантичного договору (НАТО). Він базується на Хартії про особливе партнерство, підписаній у Мадриді 9 липня 1997 р., яка залишається основою відносин Україна-НАТО.

Метою цього Плану дій є чітке визначення стратегічних цілей і пріоритетів України для досягнення її мети в повної інтеграції у євроатлантичні структури безпеки і для створення стратегічних рамок для існуючого і майбутнього співробітництва Україна-НАТО відповідно до Хартії. У цьому контексті він буде періодично переглядатися.

План дій містить спільно погоджені принципи і цілі. З метою забезпечення досягнення цих цілей і принципів згідно з Розділом V розроблятимуться Щорічні Цільові плани (ЦП), які включатимуть конкретні внутрішні заходи України та відповідні спільні заходи Україна-НАТО.

Розділ 1. 2.1. Політика і безпека

А) Внутрішньополітичні питання

Принципи

З метою більш тісної євроатлантичної інтеграції Україна продовжуватиме проводити внутрішню політику, ґрунтовану на зміцненні демократії та верховенстві права, повазі до прав людини, принципі розподілу влад і незалежності судів, демократичних виборах відповідно до норм Організації з безпеки та співробітництва в Європі (ОБСЄ), політичному плюралізмі, свободі слова, повазі до прав національних та етнічних меншин та недискримінації за політичними, релігійними або етнічними ознаками. Це включатиме забезпечення адаптації чинного законодавства для втілення зазначеної політики.

Зважаючи на орієнтацію зовнішньої політики України на європейську і євроатлантичну інтеграцію, включаючи її заявлену перспективну мету в членство в НАТО, Україна продовжуватиме розвиток законодавства, базуючись на загальних принципах демократії та міжнародного права.

Важливим елементом реформування правової системи є участь у конвенціях Ради Європи, які встановлюють спільні стандарти для європейських країн. Зусилля мають бути спрямовані на реформування правоохоронних структур, удосконалення механізмів забезпечення дотримання і виконання всіма державними та громадськими структурами принципу верховенства права, посилення ролі структур, що захищають громадянські права.

Цілі

- I.1.A.1 зміцнення демократичних і виборчих інституцій;
- I.1.A.2 зміцнення повноважень та незалежності судової влади;
- I.1.A.3 сприяння постійному розвитку і зміцненню громадянського суспільства, верховенству права, захисту основних прав людини і громадянських свобод;
- I.1.A.4 забезпечення свободи віросповідання;
- I.1.A.5 забезпечення свободи зібрань;
- I.1.A.6 завершення адміністративної реформи;

I.1.A.7 зміцнення цивільного демократичного контролю над Збройними Силами і сектором безпеки в цілому;

I.1.A.8 боротьба з корупцією, відмиванням грошей та незаконною економічною діяльністю шляхом економічних, правових, організаційних і правоохоронних заходів; проведення необхідних заходів для вилучення зі списку FATF, зокрема прийняття та імплементація закону, який відповідає стандартам FATF;

I.1.A.9 забезпечення рівноваги між трьома гілками влади в законодавчою, виконавчою та судовою в шляхом конституційних і адміністративних реформ і забезпечення їхньої ефективної співпраці.

В) Зовнішня політика і політика у галузі безпеки

Принципи

Повна інтеграція у євроатлантичні структури безпеки є пріоритетом і стратегічною метою зовнішньої політики України. У цьому контексті майбутні процеси внутрішнього розвитку країни будуть здійснюватися на основі рішень, спрямованих на підготовку України для досягнення її мети щодо інтеграції в євроатлантичні структури.

Україна і НАТО мають спільне бачення об'єднаної і вільної Європи і спільну рішучість боротися з тероризмом, розповсюдженням зброї масового знищення (ЗМЗ), регіональною нестабільністю та іншими загрозами безпеці.

Інтереси національної безпеки та існуюча міжнародна ситуація вимагають істотного поглиблення відносин між Україною і НАТО.

Цілі

I.1.B.1 оновлення зовнішньої політики і політики у галузі безпеки з метою відображення мети України щодо повної євроатлантичної інтеграції;

I.1.B.2 реформування державних органів у сфері національної безпеки та оборони, яке б відображало євроатлантичну політику України;

I.1.B.3 ствердження України як ключового донора регіональної стабільності та безпеки, включаючи збільшення внеску України до міжнародного співробітництва з врегулювання конфліктів та підтримання миру;

I.1.B.4 продовження і розширення участі у відповідних операціях з підтримання миру;

I.1.B.5 повне дотримання міжнародних зобов'язань з контролю над озброєннями;

I.1.B.6 подальший розвиток цивільно-військових відносин;

I.1.B.7 розширення участі у міжнародній боротьбі проти тероризму, включаючи повне виконання всіх пов'язаних з цією проблемою резолюцій Ради Безпеки Організації Об'єднаних Націй, а також участь у заходах, передбачених Планом дій Партнерства проти тероризму;

I.1.B.8 подальше запровадження необхідних внутрішніх заходів у галузі боротьби з тероризмом, зокрема шляхом зміцнення безпеки кордонів і системи експортного контролю з метою боротьби з розповсюдженням ЗМЗ та засобів її доставки, а також відмиванням грошей.

2. Економічні питання

Принципи

Принципи зміцнення ринкової економіки та економічні стандарти Організації економічного співробітництва і розвитку, захист економічних свобод, забезпечення стабільності та добробуту через економічну свободу, соціальну справедливість та відповідальне ставлення до навколишнього середовища є вирішальними для розвитку української економіки.

Прагнучи досягти своєї стратегічної мети в повної інтеграції у євроатлантичні структури безпеки, Україна зобов'язується привести своє внутрішнє законодавство у відповідність до правил і процедур, прийнятих на євроатлантичному просторі.

Україна продовжуватиме докладати зусиль, спрямованих на забезпечення сталого економічного зростання та істотного підвищення загального рівня життя.

Ключовим елементом економічної стратегії України є забезпечення відкритості економіки відповідно до стандартів Світової організації торгівлі (СОТ). Це сприятиме економічній безпеці держави і забезпечить більш тісну координацію внутрішньої та зовнішньої політики держави в галузі економіки.

Зовнішньоекономічним пріоритетом України є повна інтеграція до світового економічного простору та поглиблення її міжнародного економічного співробітництва.

Цілі

1.2.1 сприяння сталому економічному зростанню, включаючи сприяння структурній перебудові економіки для підтримання стабільного зростання річного ВВП, низьких темпів інфляції, зростання реальних доходів населення та обмеження бюджетного дефіциту;

1.2.2 введення мораторію на ініціювання законопроектів про податкові пільги;

1.2.3 створення умов, необхідних для вступу до СОТ;

1.2.4 сприяння економічному співробітництву між Україною, НАТО та країнами-партнерами;

1.2.5 проведення реформ оборонної економіки для досягнення мети України щодо інтеграції в євроатлантичні структури;

1.2.6 створення інституційного середовища, що стимулюватиме ділову активність, економічне зростання на основі структурно-інноваційних перетворень, створення сучасної соціальної інфраструктури і механізмів соціально-ринкової економіки, з одночасною підтримкою адекватної мережі соціального захисту;

1.2.7 проведення економічних і структурних реформ, з урахуванням рекомендацій Світового Банку, Міжнародного валютного фонду (МВФ) та інших міжнародних інституцій, включаючи заходи для сприяння приватизації, боротьби з корупцією та підвищення прозорості державних витрат;

1.2.8 розширення процесу земельної реформи;

1.2.9 гарантування економічних прав і свобод громадян в усіх формах, у тому числі шляхом посилення захисту прав інтелектуальної власності;

1.2.10 створення необхідних передумов для формування середнього класу;

1.2.11 обмеження різниці у реальних доходах між верствами населення з високими і низькими доходами і докладання зусиль для ліквідації бідності;

1.2.12 посилення енергетичної безпеки.

3. Інформаційні питання

Принципи

Принципи свободи слова і преси та вільне поширення інформації є наріжними каменями для утвердження демократичної держави і суспільства, що керуються верховенством права. Положення Конституції України щодо свободи слова та інформації відповідають статті 19 Загальної декларації прав людини і статті 10 Конвенції про захист прав людини і основних свобод.

Україна підтримує Резолюцію 59 (1) Генеральної Асамблеї ООН, яка проголошує, що свобода інформації є основним правом людини і критерієм для усіх інших свобод.

Хоча відповідне українське законодавство містить важливі положення щодо забезпечення свободи слова та інформації, Україна сповнена рішучості покращити загальне та правове середовище, в якому працюють засоби масової інформації (ЗМІ), а також зміцнити свободу висловлювань і сприяти усуненню перешкод у діяльності ЗМІ. У зв'язку з цим, суттєве значення має тісне співробітництво України з відповідними міжнародними організаціями, зокрема Радою Європи та ОБСЄ.

Цілі:

I.3.1 вдосконалення і забезпечення реалізації гарантій свободи думки і слова, свободи преси, вільного висловлення поглядів і переконань та доступу до інформації;

I.3.2 забезпечення вільного отримання, публікації та поширення інформації засобами масової інформації;

I.3.3 імплементація відповідного законодавства для усунення перешкод діяльності ЗМІ;

I.3.4 поглиблення інформаційного виміру співробітництва Україна-НАТО, включаючи парламентське співробітництво;

I.3.5 підвищення рівня обізнаності громадськості з НАТО шляхом співробітництва України з НАТО у сфері інформації, включаючи співробітництво з Центром інформації і документації НАТО в Україні;

Розділ 1.2.2.

Питання безпеки і оборони та військові питання

А) Реформа у галузі оборони і безпеки

Принципи

Україна залишається відданою подальшому проведенню реформ у галузі оборони та безпеки, спрямованих на реструктуризацію та перетворення національної структури оборони та безпеки на демократично контрольовану та ефективну організацію, що здатна забезпечити державний суверенітет і територіальну цілісність та сприяти зміцненню миру та стабільності в євроатлантичному регіоні.

Запроваджуючи ці реформи у галузі національної оборони і безпеки, Україна прагне адаптувати свої структури і завдання до загроз безпеці, які змінюються, на євроатлантичному просторі, відійти від принципу "кругової територіальної оборони країни", враховувати необхідність розвитку як воєнних, так і невоєнних аспектів врегулювання криз.

В той час як зусилля, зосереджені на реформуванні Збройних Сил України, залишатимуться пріоритетом, у контексті нових загроз безпеці Україна прагне більш повно використовувати сили та засоби Держкомкордону, МВС та МНС. Реформа інших силових структур, таких як Прикордонні війська, посилить можливості України щодо запобігання нелегальному переміщенню наркотичних, радіоактивних та інших заборонених речовин, людей, передачі технологій подвійного призначення, а також боротьби з транскордонною злочинністю.

Україна прагне доповнити воєнну реформу програмами з вирішення проблемних питань, пов'язаних з її проведенням, таких як допомога військовослужбовцям, звільненим у запас або відставку, закриття військових баз, безпечна утилізація застарілих та надлишкових боєприпасів і військової техніки, конверсія оборонних підприємств та рекультивація земель.

Збройні Сили України мають підняти до значно більш високого рівня

свою оборонну інфраструктуру, сили та засоби, щоб відповідати вимогам нової системи колективної безпеки та новим методам ведення військових операцій. Ця робота має здійснюватися на основі глибокої реструктуризації оборонно-промислового комплексу, з тим щоб він повністю відповідав вимогам ринкової економіки та відкритої конкуренції як на внутрішньому, так і на міжнародному ринках.

Цілі

II.A.1 реформування Збройних Сил України з метою перетворення на добре підготовлені та оснащені, більш мобільні та сучасні збройні сили, здатні відповідати на загрози безпеці, захищати територію держави та робити внесок до миротворчих і гуманітарних місій під егідою міжнародних організацій;

II.A.2 посилення цивільного контролю над Збройними Силами України та іншими військовими формуваннями, включаючи підвищення рівня співробітництва з Парламентом і посилення його контролю, а також більш активну участь цивільних осіб у процесі прийняття рішень у галузі безпеки;

II.A.3 зміцнення державних структур з метою покращання реагування на виклики, пов'язані з невійськовими і асиметричними загрозами;

II.A.4 посилення державної міжвідомчої координації між Міністерством оборони, Мінпромполітики, Прикордонними військами, МНС і МВС з метою покращання реагування на наслідки природних та антропогенних катастроф, включаючи терористичні акти;

В) Співробітництво з НАТО

Принципи

У контексті проведення воєнної реформи та адаптації до нових загроз особливо важливим є співробітництво України з НАТО у галузі воєнної реформи, пов'язаних з обороною сферах, а також у військовій галузі.

Співробітництво з НАТО у військовій сфері розглядається як важливий елемент партнерства України з НАТО в цілому. Військова співпраця дозволяє втілити військові аспекти загальнополітичних цілей і завдань планування у військове співробітництво з метою їх виконання.

У цьому контексті Україна буде максимально використовувати потенціал своїх цивільних і військових програм співробітництва з НАТО та її державами-членами з метою досягнення поставлених завдань. Зазначене особливо стосується Спільної робочої групи Україна-НАТО з питань воєнної реформи (СРГ ВР), яка є одним з ключових механізмів співробітництва Україна-НАТО у галузі оборони та безпеки. Важливими інструментами реформування та співробітництва також є Процес планування та оцінки сил (ППОС), а також програми співробітництва у галузях озброєнь, протиповітряної оборони, контролю за повітряним простором, оборонних досліджень і технологій, науки, планування на випадок надзвичайних ситуацій цивільного характеру, матеріально-технічного забезпечення і стандартизації та військового співробітництва. У той час як робота в рамках СРГ ВР встановлює пріоритети проведення воєнної реформи, співробітництво з оборонних питань сприяє досягненню взаємосумісності з НАТО та підвищує загальний потенціал України відігравати ключову роль у забезпеченні регіональної безпеки.

Проведення реформи та військове співробітництво сприяють також реалізації стратегічної мети України щодо євроатлантичної інтеграції шляхом поступового прийняття стандартів і процедур НАТО, а також підвищення взаємосумісності між Збройними Силами України та НАТО, зокрема шляхом імплементації Цілей партнерства та участі в операціях з реагування на кризи під проводом НАТО.

Цілі

II.B.1 максимальне використання потенціалу СРГ ВР, підвищення ролі та координації практичного співробітництва Україна-НАТО в рамках Програми ?ПЗМ! та у двосторонній співпраці з метою сприяння імплементації Національних цілей воєнної реформи та Цілей партнерства;

II.B.2 забезпечення спрямування військового співробітництва України з НАТО і надалі на досягнення проголошеної Україною мети підвищення спроможностей Збройних Сил України в реалізації планів воєнної реформи;

II.B.3 збільшення внеску України до миротворчих операцій під проводом НАТО на Балканах та заходів держав-членів Альянсу в рамках боротьби з тероризмом;

II.B.4 досягнення повної взаємосумісності, ефективності та готовності до виконання завдань підрозділами Збройних Сил України шляхом повної імплементації Цілей партнерства;

II.B.5 підвищення рівня професійної підготовки українського цивільного і військового персоналу;

II.B.6 продовження розробки та впровадження угод щодо співробітництва між Україною та НАТО, таких як Меморандум про взаєморозуміння про забезпечення підтримки операцій НАТО з боку України та Меморандум про взаєморозуміння щодо стратегічних авіаперевезень, а також забезпечення їх повної імплементації;

II.B.7 підтримання готовності підрозділів Об'єднаних сил швидкого реагування до участі у спільних операціях з НАТО, а також здійснення підготовки цих підрозділів відповідно до стандартів НАТО;

II.B.8 досягнення необхідного рівня сумісності сучасних та майбутніх зразків озброєнь, військової техніки та доктрини Збройних Сил України, що дозволить досягти мінімально достатнього рівня взаємосумісності для виконання в кожному окремому випадку завдань у спільних з НАТО інтересах та приведення практики закупівель до стандартів країн-членів НАТО;

II.B.9 посилення ролі України як ключового учасника регіональних операцій з подолання наслідків природних лих та надзвичайних ситуацій цивільного характеру; підтримка України у справі вдосконалення національної об'єднаної системи планування з питань надзвичайних ситуацій цивільного характеру та реагування на природні лиха; розвиток взаємосумісності в організації та процедурах операцій з подолання наслідків катастроф, в т.ч. через механізми Євroatлантичного центру координації реагування на катастрофи;

II.B.10 вдосконалення системи управління повітряним рухом в Україні, включаючи функціонування служб управління повітряним рухом, з метою більш якісного реагування на можливі терористичні загрози;

II.B.11 мінімізація шкоди, спричиненої забрудненням навколишнього середовища внаслідок проведення широкомасштабних військових навчань, включаючи міжнародні, та випробування озброєнь та військової техніки, а також забрудненням, що виникло у процесі зберігання та знешкодження хімічних речовин, вибухівки, протипіхотних мін, надлишкової стрілецької зброї і легких озброєнь та небезпечних боєприпасів;

II.B.12 покращання взаємосумісності засобів зв'язку та інформаційно-комунікаційних систем України та НАТО;

II.B.13 розвиток міжнародного співробітництва між науковцями України, країн-членів НАТО та країн-партнерів, а також розвиток співробітництва в галузі науки та технологій у рамках Наукової Програми.

С) Питання ресурсів

Принципи

Воєнна реформа також вимагатиме значних фінансових витрат. Це

означає, що Україні необхідно створити відповідну систему управління ресурсами на основі методології НАТО та з урахуванням міжнародного досвіду в складанні оборонних бюджетів.

Україна надає пріоритетного значення співробітництву в галузях, спрямованих на досягнення конкретних практичних результатів, та таких, що відповідають національним інтересам і підтримують проведення воєнної реформи в Україні.

Цілі

II.C.1 покращання прозорості оборонного планування та процедур укладання бюджету; перехід до сучасної системи НАТО щодо розробки оборонних програм, бюджетного планування та фінансування;

II.C.2 реформування процедури фінансового планування з метою підтримки проведення воєнної реформи та переходу Збройних Сил на професійну основу;

II.C.3 підготовка фахівців в галузі управління ресурсами, складання бюджету та фінансування оборонних потреб;

II.C.4 реформування процесів виробництва, закупівель, фінансування та проведення тендерів в оборонно-промисловому комплексі (ОПК) для відображення євроатлантичної орієнтації України та її мети стати країною з ефективно діючою ринковою економікою. Це включатиме і адаптацію ОПК до стандартів НАТО.

Розділ 1.2.3. Захист і безпека інформації

Принципи

Україна сповнена рішучості розвивати і гармонізувати свою національну систему захисту інформації з обмеженим доступом відповідно до критеріїв і стандартів НАТО.

Доступ до інформації з обмеженим доступом та її захист ґрунтуються на вимогах НАТО і національному законодавстві України, зокрема на Угоді про безпеку між Урядом України і НАТО, підписаній 13 березня 1995 р., та ратифікованій Верховною Радою України 12 вересня 2002 р.

Україна готова здійснювати поточний обмін з НАТО відповідною інформацією з обмеженим доступом, що є передумовою поглибленого співробітництва України з НАТО.

Цілі

III.1 повна імплементація Угоди про безпеку між Урядом України та НАТО, зокрема затвердження та імплементація Правил поведення та забезпечення охорони інформації НАТО з обмеженим доступом;

III.2 покращання системи взаємного захисту інформації з обмеженим доступом, включаючи діяльність Центру реєстрації секретних документів НАТО;

III.3 досягнення домовленостей з НАТО, які нададуть можливість обміну з НАТО інформацією з обмеженим доступом в галузі військового планування і реформи;

III.4 модернізація державних систем телекомунікації та інформації, по яких може передаватися інформація НАТО з обмеженим доступом, відповідно до вимог і стандартів НАТО;

III.5 розробка і проведення навчальних програм для особового складу у різних галузях інформаційної безпеки.

Принципи

Україна і надалі проводитиме огляд свого чинного законодавства для визначення відповідності правилам і нормам НАТО.

Цілі

IV.1 перегляд законів і підзаконних актів та міжнародних договорів для спрощення надання Україні допомоги з боку НАТО або держав-членів в усіх видах співробітництва України з НАТО, як на урядовому, так і на неурядовому рівнях;

IV.2 забезпечення повної імплементації угод між Україною і НАТО, включаючи Угоду про безпеку, Угоду між державами-учасницями Північно-Атлантичного Договору та іншими державами, які беруть участь у Програмі «Партнерство заради миру», щодо статусу їх збройних сил, Меморандум про взаєморозуміння про забезпечення підтримки операцій НАТО з боку України і запланований Меморандум про взаєморозуміння щодо стратегічних авіап перевезень;

IV.3 вдосконалення законодавства України у сфері регулювання промислового виробництва, пов'язаного з обороною, з метою його наближення до норм і стандартів НАТО (права власності, захист інформації з обмеженим доступом, державні гарантії виробникам і підрядникам, умови іноземних інвестицій в ОПК, фінансування проектів, законодавство та процедури експортного контролю);

IV.4 створення правової та організаційної бази співробітництва між Україною і НАТО у галузі озброєнь, оборонних досліджень і технологій.

Розділ 1.2.5. . Механізми імплементації

Україна щорічно представлятиме свій проект Цільового плану (ЦП) для досягнення принципів і цілей, викладених в Плані дій (ПД).

У рамках Комісії Україна-НАТО (КУН) країни-члени НАТО надаватимуть поради щодо запропонованих конкретних заходів та термінів виконання, а КУН погоджуватиме усі спільні заходи Україна-НАТО. Після цього, Україна затверджуватиме на найвищому рівні свій ЦП, який включатиме як спільні заходи України з НАТО, погоджені КУН, так і внутрішні заходи.

Річні плани і програми існуючих і нових Спільних робочих груп, зокрема СРГ ВР, Робочий план Військового комітету Україна-НАТО, а також робочі плани і програми інших відповідних спільних робочих органів/груп Україна-НАТО і надалі визначатимуть рамки та ключові елементи співробітництва між Україною і НАТО з метою досягнення визначених цілей та орієнтирів.

Україна повністю користуватиметься існуючими механізмами КУН і ПЗМ для сприяння досягненню цілей, визначених у Плані дій. Хоча основну відповідальність несе Україна, країни-члени НАТО продовжуватимуть підтримувати реформи шляхом надання допомоги і ознайомлення з власною оцінкою і досвідом.

КУН щорічно розглядатиме результати виконання цілей Плану дій, включаючи реалізацію спільних заходів України з НАТО та заходів, що їх Україна здійснила сама згідно ЦП. Доповідь про здійснену роботу готуватиметься Міжнародним секретаріатом/Міжнародним військовим штабом та передаватиметься для коментарів держав-членів і України. Проводитимуться підсумкові піврічні та річні спільні засідання Політичного комітету та Політико-військового керівного комітету у форматі КУН, після чого проект щорічної Доповіді про здійснену роботу

1.3. ДЕРЖАВНА ПРОГРАМА ПІДГОТОВКИ, ПЕРЕПІДГОТОВКИ, ПЕРЕПІДГОТОВКИ ТА ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ ФАХІВЦІВ У СФЕРІ ЄВРОПЕЙСЬКОЇ ТА ЄВРОАТЛАНТИЧНОЇ ІНТЕГРАЦІЇ УКРАЇНИ.

Прийняття цієї Програми обумовлено необхідністю створення цілісної ефективної системи підготовки висококваліфікованих управлінців, удосконалення професійної підготовки фахівців з метою формування кадрового потенціалу для забезпечення реалізації державної політики у сфері європейської та євроатлантичної інтеграції та створення передумов для набуття Україною членства в Європейському Союзі (ЄС) та Організації Північноатлантичного договору (НАТО).

Мета і основні завдання Програми

Метою Програми є забезпечення потреб органів державної влади та органів місцевого самоврядування у фахівців з високим рівнем професіоналізму, здатних компетентно і відповідально на державному, регіональному та місцевому рівнях виконувати завдання щодо реалізації стратегії інтеграції України до ЄС та НАТО.

Основними завданнями цієї Програми є:

- визначення рівня кадрового забезпечення органів державної влади, органів місцевого самоврядування фахівцями з питань європейської та євроатлантичної інтеграції;
- визначення мережі навчальних закладів, структури та обсягів підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації фахівців у сфері європейської та євроатлантичної інтеграції;
- створення ефективного механізму функціонування системи кадрового забезпечення органів державної влади, органів місцевого самоврядування, які забезпечують реалізацію державної політики у сфері європейської та євроатлантичної інтеграції України. Програма дозволить забезпечити ефективну реалізацію державної політики у сфері європейської та євроатлантичної інтеграції на 2004-2007 роки.

Координація і контроль за виконанням Програми

Координація і контроль за виконанням Програми покладаються на Кабінет Міністрів України. З метою виконання Програми Кабінет Міністрів України затверджує щороку до 10 грудня план відповідних заходів на наступний рік. Для забезпечення організації виконання Програми Кабінет Міністрів України утворює міжвідомчу групу.

Фінансове забезпечення

Фінансування заходів щодо виконання Програми здійснюється за рахунок бюджетних коштів та з інших джерел, не заборонених законодавством, у тому числі із залученням міжнародної технічної допомоги.

Очікувані результати

Виконання Програми забезпечить: створення ефективної системи підготовки, перепідготовки, підвищення кваліфікації фахівців з питань європейської та євроатлантичної інтеграції для задоволення потреб органів державної влади, органів місцевого самоврядування; підвищення ефективності роботи органів державної

влади, органів місцевого самоврядування з реалізації Стратегії інтеграції України до Європейського Союзу, затвердженої Указом Президента України від 11 червня 1998 року №615, та Програми інтеграції України до Європейського Союзу, схваленої Указом Президента України від 14 вересня 2000 року N 1072, Хартії про особливе партнерство між Україною та Організацією Північноатлантичного договору, інших стратегічних документів; створення додаткових передумов для входження України в європейський політичний, економічний, безпековий, правовий, науковий, освітній та культурний простір.

Заходи щодо виконання Програми

1. Визначення рівня та потреб кадрового забезпечення органів державної влади та органів місцевого самоврядування фахівцями з питань європейської та євроатлантичної інтеграції.

МОН, Головдержслужба, Мінекономіки, МЗС України, інші центральні органи виконавчої влади, Рада міністрів Автономної Республіки Крим, обласні, Київська та Севастопольська міські

державні адміністрації

Щороку

2. Визначення структури та обсягів підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації фахівців з питань європейської та євроатлантичної інтеграції відповідно до поточних і перспективних потреб органів державної влади та органів місцевого самоврядування.

МОН, Мінекономіки, Головдержслужба України, інші центральні органи виконавчої влади, Рада міністрів Автономної Республіки Крим, обласні, Київська та Севастопольська міські державні адміністрації, Національна академія державного управління при Президентові України

Щороку

3. Розроблення механізму і критеріїв відбору вищих навчальних закладів та закладів післядипломної освіти, які забезпечуватимуть підготовку, перепідготовку та підвищення кваліфікації фахівців у сфері європейської та євроатлантичної інтеграції.

МОН, Мінекономіки, МЗС, Мін'юст, Міноборони, Головдержслужба України

2004 рік

4. Створення кафедр європейської інтеграції у вищих навчальних закладах. Опрацювання питання щодо включення окремих спеціальностей у сфері європейської та євроатлантичної інтеграції до переліку напрямів та спеціальностей, за якими здійснюється підготовка фахівців у вищих навчальних закладах.

МОН, Мінекономіки, МЗС, Мін'юст України

2004 рік

5. Визначення спеціалізацій у межах напрямів та спеціальностей, за якими здійснюватиметься підготовка, перепідготовка та підвищення кваліфікації фахівців у сфері європейської та євроатлантичної інтеграції, та змісту навчання за такими спеціалізаціями.

МОН, Мінекономіки, Міноборони, МЗС, Мін'юст, Головдержслужба України, Національна академія державного управління при Президентові України

2004 рік

6. Формування показників державного замовлення на підготовку, перепідготовку та підвищення кваліфікації фахівців у сфері європейської та євроатлантичної інтеграції.

МОН, Мінекономіки, МЗС, Мін'юст, Головдержслужба, Мінфін, Мінпраці України, інші центральні органи виконавчої влади, Рада міністрів Автономної Республіки Крим, обласні,

Київська та Севастопольська міські державні адміністрації, Національна академія державного управління при Президентові України

Щороку

7. Розроблення та впровадження обов'язкових програм з вивчення офіційних мов держав – членів ЄС та НАТО для державних службовців, які займаються питаннями європейської та євроатлантичної інтеграції.

МОН, Головдержслужба, МЗС, Мінекономіки, Мін'юст України, інші центральні органи виконавчої влади, Національна академія державного управління при Президентові України

Постійно

8. Розроблення та впровадження навчальних програм підвищення кваліфікації державних службовців та посадових осіб органів місцевого самоврядування з питань європейської та євроатлантичної інтеграції.

МОН, Головдержслужба, МЗС, Мінекономіки, Мін'юст України, Національна академія державного управління при Президентові України

Постійно

9. Забезпечення перепідготовки та підвищення кваліфікації викладачів вищих навчальних закладів і закладів післядипломної освіти з питань європейської та євроатлантичної інтеграції.

МОН, МЗС, Мінекономіки, Головдержслужба України, Національна академія державного управління при Президентові України

Постійно

10. Забезпечення підготовки та видання навчально-методичних посібників, періодичних видань, збірників нормативно-правових актів з питань європейської та євроатлантичної інтеграції, комплектування ними бібліотек вищих навчальних закладів, органів державної влади та органів місцевого самоврядування.

МОН, Мін'юст, Міноборони, Головдержслужба України, Рада міністрів Автономної Республіки Крим, обласні, Київська та Севастопольська міські державні адміністрації, Національна академія державного управління при Президентові України

Постійно

11. Сприяння організації навчання громадян України в навчальних закладах держав-членів ЄС, які здійснюють підготовку фахівців для роботи в органах та інституціях ЄС.

МОН, МЗС, Головдержслужба України

Постійно

12. Налагодження співробітництва між вищими навчальними закладами України і держав – членів ЄС та НАТО, які здійснюють підготовку фахівців з питань європейської та євроатлантичної інтеграції, з метою вивчення досвіду, набутого у цій сфері, організація регулярних обмінів студентами, слухачами та викладачами.

МОН, МЗС України

Постійно

13. Проведення та координація наукових досліджень з актуальних питань європейської та євроатлантичної інтеграції, а також наукових, науково-методичних конференцій, симпозіумів, семінарів із цих питань.

Національна академія наук, МОН України, інші центральні органи виконавчої влади, Національна академія державного управління при Президентові України, Національний інститут стратегічних досліджень

Постійно

14. Проведення моніторингу підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації фахівців у сфері європейської та євроатлантичної інтеграції.

МОН, Головдержслужба України, інші центральні органи виконавчої влади, Рада міністрів Автономної Республіки Крим, обласні, Київська та Севастопольська міські державні адміністрації

Постійно

15. Включення питань європейської інтеграції до навчальних програм з перепідготовки управлінських кадрів для сфери підприємництва.

Кабінет Міністрів України

2004 рік

16. Здійснення заходів щодо залучення в установленому порядку міжнародної технічної допомоги, у тому числі ЄС та НАТО, їхніх держав – членів, для виконання Програми.

Кабінет Міністрів України

Постійно

17. Залучення до реалізації заходів щодо виконання Програми громадських організацій.

Кабінет Міністрів України

Постійно

**1.4 Розпорядження Кабінету Міністрів України
„Про схвалення Концепції Державної цільової програми
інформування громадськості з питань європейської інтеграції
України на 2008-2011 роки”**

**КАБІНЕТ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ
РОЗПОРЯДЖЕННЯ
м. Київ**

25 липня 2007 р.

№ 569-р

**Про схвалення Концепції Державної цільової
програми інформування громадськості з питань
європейської інтеграції України на 2008-2011 роки**

1. Схвалити Концепцію Державної цільової програми інформування громадськості з питань європейської інтеграції України на 2008-2011 роки, що додається.

Визначити Держкомтелерадіо державним замовником Програми.

2. Держкомтелерадіо разом з іншими органами виконавчої влади розробити та подати до 1 жовтня 2007 р. проект Державної цільової програми інформування громадськості з питань європейської інтеграції України на 2008-2011 роки.

Прем'єр-міністр України

В. Янукович

КОНЦЕПЦІЯ

Державної цільової програми інформування громадськості з питань європейської інтеграції України на 2008-2011 роки

Визначення проблеми, на розв'язання якої спрямована Програма

Однією з основ державної політики інтеграції України до ЄС та формування нової політики ЄС щодо України є інформування населення про історію ЄС, економічне співробітництво з державами-членами, стандарти життя в європейських державах, правовий та соціальний захист населення.

Європейська інтеграція є визначальним чинником як зовнішньої, так і внутрішньої політики держави, зміцнює безпеку та позитивно впливає на відносини України з іншими державами. Реалізація курсу на інтеграцію до ЄС забезпечує гарантії верховенства права, дотримання прав людини, розвиток в Україні громадянського суспільства і демократії, побудову соціально орієнтованої ринкової економіки.

В українському суспільстві існує значний потенціал підтримки європейського вектора зовнішньої політики. Протягом 2004-2006 років різні соціологічні опитування населення України щодо ставлення до вступу до ЄС коливалися від 40 до 50 відсотків. Аналіз соціологічних опитувань останніх трьох місяців 2006 року свідчить, що тенденція зростання збережеться і надалі у разі подальшого проведення інтенсивної інформаційно-просвітницької роботи.

Проте в українському суспільстві досі не існує стабільної проєвропейської більшості. Це пов'язано з недостатнім рівнем інформування громадськості стосовно напрямів та перспектив європейської інтеграції України.

Аналіз причин виникнення проблеми та обґрунтування необхідності її розв'язання програмним методом

Відповідно до Державної програми інформування громадськості з питань європейської інтеграції України на 2004-2007 роки, затвердженої Указом Президента України від 13 грудня 2003 р. №1433 "Про державні програми з питань європейської та євроатлантичної інтеграції України на 2004-2007 роки", вживаються заходи до більш повної обізнаності населення України у питаннях ЄС (історія та перспективи розвитку, основні напрями діяльності, законодавство, функціонування інституцій та розподіл владних повноважень між ними тощо), роз'яснення переваг для українського суспільства реалізації державної політики у сфері європейської інтеграції, забезпечення широкої суспільної підтримки європейського вибору України і втілення євроінтеграційного курсу, інформування громадськості про реалізацію євроінтеграційної політики і пріоритетних завдань у цій сфері.

У 2004-2005 роках у державному бюджеті не передбачалися кошти на зазначену Програму, тому поставлені в ній завдання виконувались не в повному обсязі. Також в окремих випадках спостерігалася відсутність належної координації роботи центральних та місцевих органів виконавчої влади, що в поєднанні з невідповідним фінансуванням створило недостатньо ефективні умови для проведення інформаційно-роз'яснювальної кампанії в регіонах.

Для виконання Програми щороку розроблялися плани заходів, які здійснювалися в установлені строки.

Після прийняття Кабінетом Міністрів України постанови від 5 квітня 2006 р. №425 "Про порядок використання у 2006 році коштів, передбачених у державному бюджеті для виконання заходів з питань європейської і євроатлантичної інтеграції в інформаційній сфері" (Офіційний вісник України, 2006 р., №14, ст. 990) виконання Програми здійснювалося за рахунок коштів, передбачених бюджетною програмою "Виконання заходів з питань європейської і євроатлантичної інтеграції в інформаційній сфері" у розмірі 5,2 млн. гривень. У 2007 році на реалізацію плану заходів Програми у державному бюджеті передбачено 5 млн. гривень.

Протягом 2006 та першого півріччя 2007 років за рахунок бюджетних коштів було проведено міжнародний медіафорум "Україна на інформаційній карті світу", медіатури для ознайомлення вітчизняних та іноземних його учасників з інвестиційно-привабливими підприємствами Дніпропетровської, Донецької, Львівської та Одеської областей, соціологічні дослідження, моніторинг інтерактивних голосувань, Інтернет-опитувань з метою виявлення поінформованості населення щодо вступу України до ЄС.

Питання європейської інтеграції України висвітлюються 24 обласними державними телерадіокомпаніями, державною телерадіокомпанією "Крим", регіональними телерадіокомпаніями та телерадіокомпаніями м. Києва та Севастополя, а також Українською студією телевізійних фільмів "Укртелефільм", Державною телерадіокомпанією "Культура", Державною телерадіокомпанією "Всесвітня служба "Українське телебачення і радіомовлення", Державною міською телерадіокомпанією "Сіверська" (м. Новгород-Сіверський Чернігівської області) та Криворізьким міським державним об'єднанням телебачення і радіомовлення. Проте частка державного сектору телебачення і радіомовлення в телерадіоінформаційному просторі України становить лише 4 відсотки, а решта недержавні телерадіокомпанії, які необхідно залучати до інформування громадськості з питань європейської інтеграції України.

Практично кожна державна телерадіокомпанія створила теле або радіопрограму, присвячену питанням європейської інтеграції України. Однак вони мають обмежений часовий формат і ефірне покриття. Недержавні телерадіоорганізації тільки в останні роки почали створювати або закуповувати телепрограми, фільми про історію і культуру країн ЄС.

Спостерігається збільшення обсягів випуску друкованої продукції, однак практично немає перекладів сучасних європейських досліджень з питань економіки, філософії, європейського кримінального права та судоустрою. Також існує проблема доступу населення регіонів України до літератури з європейської тематики.

На Інтернет-сторінках органів виконавчої влади та державних періодичних видань створено рубрики з питань європейської інтеграції України.

У центральних та східних областях України інформування громадськості про європейську інтеграцію проводиться шляхом здійснення заходів, спрямованих на популяризацію освітньо-культурних програм та візитів з обміну досвідом. У західних областях переважає інформація про транскордонне співробітництво з відповідними регіонами держав – членів ЄС.

Як свідчать офіційні дані соціологічних опитувань 89,5 відсотка респондентів цікавить інформація про ЄС, зокрема 45,2 – про наслідки інтеграції України до ЄС, 41,8 – вимоги щодо вступу до ЄС, 35,9 відсотка – здобутки та втрати країн, які стали членами ЄС.

Пріоритетність курсу європейської інтеграції України вимагає суспільної підтримки, тому виникла потреба у розробленні Державної цільової програми

інформування громадськості з питань європейської інтеграції України на 2008-2011 роки (далі – Програма).

Мета Програми

Метою Програми є подальше підвищення рівня поінформованості громадськості з питань європейської інтеграції України для створення стабільної проєвропейської більшості в українському суспільстві.

Визначення оптимального варіанта розв'язання проблеми

Можливі два варіанти розв'язання проблеми інформування громадськості з питань європейської інтеграції України:

1) обмежитися виконанням Державної програми інформування громадськості з питань європейської інтеграції України на 2004-2007 роки та рівнем інформування громадськості з питань європейської інтеграції України, який забезпечують громадські організації;

2) продовжити та активізувати інформування громадськості шляхом затвердження нової Програми.

Перший варіант не потребує додаткових бюджетних коштів, але може стати опосередкованою демонстрацією зміни євроінтеграційного курсу держави.

Другий варіант забезпечить підтримку вступу України до ЄС переважної більшості населення, однак вимагає додаткових фінансових витрат з державного бюджету.

Другий варіант є оптимальним, оскільки дасть можливість проводити інтенсивну інформаційно-роз'яснювальну роботу стосовно напрямів та перспектив європейської інтеграції України, переваг для українського суспільства реалізації цілей державної політики у сфері європейської інтеграції.

Шляхи розв'язання проблеми

Для досягнення мети Програми необхідно забезпечити:

- координацію та контроль Держкомтелерадіо за роботою з інформування громадськості з питань європейської інтеграції України;
- звітування державних органів про діяльність у зазначеній сфері у засобах масової інформації;
- ведення цілеспрямованої об'єктивної інформаційної кампанії з максимальним використанням можливостей державних органів та потенціалу засобів масової інформації;
- широке залучення громадських організацій до процесу популяризації співробітництва України з ЄС;
- проведення загальнонаціональної громадської дискусії щодо вступу України до ЄС;
- моніторинг виконання Програми Міжвідомчою групою з інформування громадськості та підготовки фахівців з питань європейської та євроатлантичної інтеграції.

Очікувані результати

Виконання Програми дасть змогу:

- створити сприятливе інформаційне середовище, необхідне для послідовного дотримання проголошеного курсу на європейську інтеграцію України;
- підвищити поінформованість громадськості з питань ЄС;
- посилити політичну підтримку ідеї членства України в ЄС;
- активізувати транскордонне співробітництво регіонів України з відповідними регіонами держав – членів ЄС;
- збільшити середньодобовий обсяг телевізійного та радіомовлення за рахунок створення теле- і радіопрограм про європейську інтеграцію України;
- збільшити обсяг друкованої продукції (книжок, інформаційних буклетів,

брошур, довідників, наукових, публіцистичних та інших праць) з історії та перспектив розвитку ЄС;

- збільшити обсяг інформації з питань європейської інтеграції України у друкованих засобах масової інформації;

- створити нові та поповнити діючі Інтернет-сторінки інформацією з питань європейської інтеграції України.

За результатами виконання у 2006 році Державної програми інформування громадськості з питань європейської інтеграції України на 2004-2007 роки підтримка населення вступу України до ЄС становила майже 40 відсотків. За прогнозними оцінками після виконання Програми очікується поліпшення рівня поінформованості та відповідно підтримки громадян вступу України до ЄС, а саме: у 2008 році – до 50 відсотків, у 2009 – до 53, у 2010 – до 56, у 2011 – до 60 відсотків.

Оцінка фінансових, матеріально-технічних та трудових ресурсів, необхідних для виконання Програми

За попередньою оцінкою Держкомтелерадіо, видатки на фінансування заходів з виконання Програми становитимуть близько 30 млн. гривень.

Програма не потребує створення додаткових матеріально-технічних ресурсів.

Виконання Програми буде забезпечуватися центральними та місцевими органами виконавчої влади, державними засобами масової інформації, а також залучатимуться недержавні засоби масової інформації та громадські організації.

Фінансування Програми здійснюватиметься за рахунок коштів державного бюджету та інших джерел.

1.6 Довідка про співпрацю з Європейським Союзом в галузі освіти та науки

Міністерство освіти і науки України та його заклади освіти здійснюють співпрацю з Європейським Союзом в рамках **Програми трансєвропейського співробітництва в галузі вищої освіти – Tempus (Tacis)** і на двосторонній основі з країнами-членами ЄС, їх Центральними державними органами управління освітою та навчальними закладами зокрема, відповідно до **Угоди про партнерство та співробітництво між Україною та Європейським Союзом, підписаної 16 червня 1994 року.**

Здобутки Міністерства освіти і науки України в реалізації Програми Темпус досить вагомі. За період реалізації Програми в Україні з 1993 по 2001 роки Європейський Союз інвестував у процес реформування національної вищої освіти понад 24 млн. ЕКЮ. Всього здійснено 107 проектів у 37 вищих навчальних закладах. З 2002 року в українських університетах реалізується ще 9 проектів. За 7 років реалізації Програми в Україні на конкурс було подано 360 заяв на проекти, які включали понад 1000 вищих навчальних закладів України та країн-членів Європейського Союзу.

Серед основних пріоритетних напрямків, що реалізуються в рамках проектів – впровадження сучасних навчальних технологій, створення та застосування новітніх методів управління навчальним процесом, відновлення тісної співпраці між університетами та промисловістю, що передбачає поживавлення інноваційної діяльності.

З метою успішного здійснення реформ професійно-технічної освіти в Україні відповідно до змін, що відбуваються в соціально-економічному розвитку держави, та вивчення європейського досвіду вирішення проблем у вищезазначеній галузі

Міністерством освіти і науки України за фінансової підтримки Європейської

Комісії у 2001 році було започатковано такі проекти: - "Реформа професійно-технічної освіти в Україні" та – "Підприємництво в освіті і навчанні".

Реалізація проектів в галузі професійно-технічної освіти дозволить здійснити заходи щодо оновлення змісту, забезпечить виконання завдань реформування у відповідності до Закону України "Про професійно-технічну освіту", сприятиме орієнтації професійно-технічних навчальних закладів на формування кваліфікацій, які створюють передумови для самозайнятості населення та малого підприємництва, зміні традиційного мислення, формуванню підприємницької психології.

В рамках вищезгаданих проектів планується розробити освітньо-кваліфікаційні характеристики з професій відповідно до вимог ринку праці, навчальне – плануючу документацію та ознайомитися з передовими європейськими методиками навчання. Для поширення результатів реалізації проектів на інші навчальні заклади України передбачається створити на базі кращих професійно-технічних закладів модельні центри.

Міністерство освіти і науки України співпрацює із закладами освіти зарубіжних країн на підставі дво та багатосторонніх угод, в рамках яких здійснюється обмін викладачами та науковцями для читання курсів лекцій та проведення спільних наукових досліджень, обмін викладачами, аспірантами, молодими науковцями та викладачами для повного або часткового курсів навчання, стажування та підвищення кваліфікації.

Переважає більшість учасників обмінів беруть участь у реалізації спільних проектів, організації спільних наукових і науково-методичних форумів (конференцій, симпозіумів і семінарів).

Україна бере активну участь у Програмі підготовки менеджерів. Здійснено підготовку 30 спеціалістів. Очікується, що в рамках цієї програми буде підготовлено більше 1000 менеджерів.

Важливе місце в реалізації цього напрямку має проект щодо створення навчального плану з підготовки фахівців в галузі менеджменту якості та навколишнього середовища за участю Харківського державного політехнічного університету (Україна), Санкт-Петербурзького державного технічного університету (Російська Федерація), Ліонського та Католицького університетів (Франція), Університету м. Кабанас (Португалія), Університету Ольстера (Великобританія).

Головною метою проекту є створення нового навчального центру для підготовки висококваліфікованих спеціалістів, які допоможуть українським та російським підприємцям впроваджувати менеджмент якості та навколишнього середовища. Розвиток проекту викликаний необхідністю в фахівцях, які здатні ефективно контролювати якість на українських підприємствах та були б наділені знаннями в галузі менеджменту навколишнього середовища, що є одним з головних пріоритетів в розвитку української економіки.

До кінця 2002 року триватиме проект Програм «Тасіс "Підтримка реформування Уряду та центральних органів виконавчої влади"». Проектом передбачено вдосконалення системи державного управління, основні принципи якого визначені в національній Концепції адміністративної реформи в Україні.

В рамках проекту 135 службовців із різних міністерств і Головного управління державної служби проходять навчання сучасних методів управління і братимуть участь у програмі з адміністративної реформи за темами, визначеними Урядом України.

Міністерство освіти і науки України здійснює заходи щодо запозичення євроінтеграційного досвіду країн-кандидатів на вступ до Європейського Союзу в галузі освіти та поширення його в Україні, що сприятиме підвищенню ефективності реалізації міністерством практичних завдань стосовно впровадження європейських

норм і стандартів у освіті, науці і техніці, поширенню власних освітніх і науково-технічних здобутків у Європейський Союз та країни-кандидати на вступ до ЄС, а також зростанню в Україні європейської культурної ідентичності та інтеграції до загальноєвропейського інтелектуально-освітнього та науково-технічного середовища.

Міністерство освіти і науки України у 2003 році продовжуватиме реалізацію проектів в рамках Програми трансєвропейського співробітництва в галузі вищої освіти Tempus (Tacis).

Набуває особливого значення регіональна інтеграція та поглиблення галузевого співробітництва України і Європейського Союзу, зокрема планується започаткувати проекти:

- "Створення асоціації технічних університетів "Росія-Україна-Європейський Союз", в рамках якого планується створити єдину систему підготовки фахівців з врахуванням регіональних і виробничих потреб, практичної орієнтації діяльності університетів на використання технопарків, розробка загальних стандартів для України і Росії;

- „Створення центрів стратегічного планування в технічних університетах України", в процесі реалізації якого планується вдосконалити систему управління університетом шляхом ефективної організації роботи і оптимального використання ресурсів та створення центрів стратегічного планування в різних регіонах України: Харків, Одеса, Дніпропетровськ, Тернопіль, Київ;

- "Реформування вищої економічної освіти в Україні в умовах переходу до ринкової економіки", яким передбачається здійснити підготовку фахівців в галузі економіки і менеджменту. Міністерство освіти і науки України звернулося з проханням до Європейської Комісії розглянути можливість участі міністерства в програмах ЄС – "Сократес" та "Леонардо да Вінчі".

**Пропозиції Міністерства освіти і науки України
до пріоритетів в рамках програми ТЕМПУС для України
на 2004 – 2005 роки:**

- 1. Управління вищими навчальними закладами України.**
- 2. Академічні пріоритети.**
 - 2.1. Міжнародні відносини і європейські студії.
 - 2.2. Право, включаючи європейське право.
 - 2.3. Економіка і банківська справа.
 - 2.4. Впровадження ресурсо- та енергозберігаючих технологій у вищих навчальних закладах України.
 - 2.5. Управління людськими ресурсами (культура, мистецтво, освіта, навчання, бізнес та державне управління, сільське господарство, туризм, екологія, журналістика).

Спільні європейські проекти з розробки навчальних планів сприятимуть розвитку:

- дистанційної освіти і нових технологій навчання;
- сучасних європейських мов;
- підвищення кваліфікації адміністраторів та викладачів;
- інформаційних технологій в освіті та в бібліотечній справі.

3. Інститутська розбудова:

3.1. Підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних кадрів на місцевому, регіональному і національному рівнях, а також представників професійних асоціацій.

3.2. Громадянська освіта.

3.3. Соціальна робота з метою профілактики наркоманії, СНІДу серед студентської молоді.

4. **Створення мереж:**

4.1. Створення Національних центрів в галузі освіти щодо:

- входження до світової мережі національних інформаційних центрів з визнання документів про освіту ENIC/NARIC;
- економіки освіти;
- організації роботи із працевлаштування випускників вищих навчальних закладів.

1.7 Міжнародні угоди про співробітництво в галузі освіти і науки.

Країна	Міжурядові угоди	Міжвідомчі угоди
Австрія		Меморандум про співробітництво між Міністерством культури і мистецтв України, Міністерством освіти України та Федеральним Міністерством освіти і культури Австрії
Аргентина	Угода між Кабінетом Міністрів України і Урядом Аргентинської Республіки про співробітництво в галузях культури, науки і освіти. Угода між Кабінетом Міністрів України та Урядом Аргентинської Республіки про науково-технічне співробітництво Програми співробітництва в сфері освіти та культури між Україною та Аргентинською Республікою на 1999-2001 роки	
Азербайджан	Угода між Урядом України і Урядом Азербайджанської Республіки про співробітництво в галузі атестації наукових і науково-педагогічних кадрів вищої кваліфікації Угода між Урядом України та Урядом Азербайджанської Республіки про науково-технічне співробітництво Угода між Кабінетом Міністрів України і Урядом Азербайджанської Республіки про взаємне визнання та еквівалентність документів про освіту і вчені звання	Угода між Міністерством освіти України та Міністерством освіти Азербайджанської Республіки про співробітництво в галузі освіти

Білорусь	Договір між Урядом України та Урядом Республіки Білорусь про співробітництво в галузі науки і технологій Угода між Кабінетом Міністрів України та Урядом Республіки Білорусь про взаємне визнання і еквівалентність документів про освіту і вчені звання	
Болгарія	Угода між Урядом України та Урядом Республіки Болгарія про співробітництво в галузі освіти, науки і культури Угода між Урядом України та Урядом Республіки Болгарія про взаємне визнання документів про освіту, наукові ступені і вчені звання	Угода між Міністерством освіти України і Міністерством науки і освіти Республіки Болгарія Угода про науково-технічне співробітництво між Міністерством України у справах науки і технологій та Міністерством освіти і науки Республіки Болгарія Протокол про співробітництво і обміни між Міністерством освіти України та Міністерством освіти і науки Республіки Болгарія на 2002/2003 навчальні роки Протокол між Міністерством освіти і науки України та Міністерством освіти і науки Республіки Болгарія про Болградську гімназію ім. Г. С. Раковського (Одеська обл., Україна)
Бразилія	Угода між Кабінетом Міністрів та Урядом Федеративної Республіки Бразилія про наукове та технологічне співробітництво	
Вірменія	Угода між Урядом України та Урядом Республіки Вірменія про науково-технічне співробітництво Угода між Кабінетом Міністрів України та Урядом Республіки Вірменія про співробітництво в галузі освіти	
Велика Британія	Угода між Урядом України і Урядом Сполученого Королівства Великої Британії та Північної Ірландії про співробітництво в галузі освіти, науки і культури	
В'єтнам		Угода про співробітництво в галузі освіти між Міністерством освіти України і Міністерством освіти і підготовки кадрів Соціалістичної Республіки В'єтнам

Гвінея		Угода про співробітництво в галузі освіти між Міністерством освіти України і Міністерством вищої освіти і наукових досліджень Республіки Гвінея
Греція	Угода між Урядом України та Урядом Грецької Республіки про співробітництво в галузі освіти, науки і культури	
Грузія	Угода між Урядом України та Урядом Республіки Грузія про науково-технічне співробітництво Угода між Урядом України і Урядом Грузії про співробітництво в галузі освіти	
Естонія	Угода між Урядом України і Урядом Естонської Республіки про співробітництво в галузі культури, освіти і науки Угода між Урядом України та Урядом Естонської Республіки про взаємне визнання документів про освіту і наукові ступені	
Єгипет	Угода між Урядом України і Урядом Арабської Республіки Єгипет про економічне, технічне та наукове співробітництво	
Ізраїль	Угода між Урядом України та Урядом Держави Ізраїль про співробітництво в галузі культури, освіти, науки і техніки Угода про співробітництво в галузі освіти між Кабінетом Міністрів України та Урядом Держави Ізраїль	
Індія	Угода між Урядом України і Урядом Республіки Індія про співробітництво в галузі культури, мистецтва, освіти, туризму, спорту та засобів масової інформації	
Іран	Декларація про принципи і основні напрямки відносин між Україною та Ісламською Республікою Іран Меморандум про взаєморозуміння між Україною та ІРІ відносно культурного і наукового співробітництва Угода між Урядом України та Урядом Ісламської Республіки Іран про співробітництво в галузі культури, освіти і науки	
Іспанія	Угода між Урядом України та Урядом Королівства Іспанія про співробітництво в галузі освіти та культури	

Італія	Програма культурного співробітництва між Урядом України і Урядом Італійської Республіки на 1996-1999 роки Угода між Урядом України та Урядом Італійської Республіки про співробітництво в галузі культури, науки та освіти	
Казахстан	Угода між Урядом України та Урядом Республіки Казахстан в сфері науки і технологій	Угода між Міністерством освіти України та Міністерством освіти Республіці Казахстан про співробітництво в галузі освіти
Канада	Меморандум про взаєморозуміння та співробітництво між Урядом України та Урядом Канади в галузі освіти	Меморандум про взаємо - розуміння між Міністерством України у справах науки і технологій та Канадським Агентством з інспекції харчових продуктів про співробітництво в галузі генетично змінених рослинних продуктів
Киргизія	Угода між Урядом України та Урядом Киргизької Республіки про співробітництво в сфері науки і технологій	Угода між Міністерством освіти України і Міністерством освіти і науки Киргизької Республіки про співробітництво в галузі освіти
Китай	Угода між Кабінетом Міністрів України та Урядом Китайської Народної Республіки про взаємне визнання та еквівалентність документів про освіту і наукові ступені	Угода про співробітництво між Міністерством освіти України та Міністерством освіти Китайської Народної Республіки в галузі освіти на 1999-2002 роки
Корея	Угода між Урядом України та Урядом Республіки Корея про науково-технічне співробітництво	Домовленість про співробітництво в галузі освіти між Міністерством освіти і науки України і Міністерством освіти Республіки Корея
Куба		Угода між Міністерством України у справах науки і технологій та навколишнього середовища Республіки Куба про науково-технологічне співробітництво
Латвія	Угода між Урядом України та Урядом Латвійської Республіки про співробітництво в галузі освіти, науки і культури	
Литва	Угода між Урядом України та Урядом Литовської Республіки про співробітництво в галузі освіти, науки і культури	
Люксембург	Угода між Урядом України і Урядом Великого Герцогства Люксембург про співробітництво в галузі культури, освіти, науки, молоді, спорту і туризму	

Македонія	Угода між Урядом України і Урядом Республіки Македонія про співробітництво в галузі освіти	
Мексика	Угода між Урядом України і Урядом Мексиканських Сполучених Штатів про співробітництво в галузі освіти і культури Угода між Урядом України та Урядом Мексиканських Сполучених Штатів про наукове, технічне і технологічне співробітництво	
Молдова	Угода між Урядом України і Урядом Республіки Молдова про співробітництво в галузі освіти, науки та культури Угода між Кабінетом міністрів України і Урядом Республіки Молдова про взаємне визнання і еквівалентність документів про освіту і вчені звання	Угода між Міністерством освіти України та Міністерством науки і освіти Республіки Молдова в галузі науки і освіти Протокол про співробітництво в галузі освіти на 2001/2002 навчальний рік між Міністерством освіти і науки України і Міністерством освіти Республіки Молдова
Монголія		Угода про співробітництво в галузі науки і освіти між Міністерством освіти України і Міністерством освіти Монголії на 1996-2000 роки
Німеччина	Угода між Урядом України і Урядом ФРН про культурне співробітництво Угода між Урядом України і Урядом ФРН про направлення німецьких викладачів у навчальні заклади України	Спільна заява Державного комітету України з питань науки і технології та Федерального Міністерства наукових досліджень і технологій Федеративної Республіки Німеччина про науково-технічні відносини
Південно-Африканська Республіка	Угода між Урядом України та Урядом Південно-Африканської Республіки про співробітництво в сфері науки і технологій	
Польща	Угода між Урядом України та Урядом Польської Республіки про науково-технічне співробітництво Угода між Урядом України і Урядом Республіки Польща про співробітництво в галузі культури, науки і освіти	Угода про співробітництво між Міністерством освіти і науки України і Міністерством національної освіти Республіки Польща
Португалія	Угода між Україною та Португальською Республікою в галузі освіти, науки, культури, технології, молоді, спорту та засобів масової інформації	

Росія	Угода між Урядом України і Урядом Російської Федерації про співробітництво в галузі культури, науки і освіти Угода між Урядом України та Урядом Російської Федерації про науково-технічне співробітництво Угода між Кабінетом Міністрів України і Урядом Російської Федерації про взаємне визнання та еквівалентність документів про освіту і вчені звання	Угода між Міністерством освіти України і Міністерством загальної та професійної освіти Російської Федерації про співробітництво в галузі освіти.
Румунія	Угода між Урядом України і Урядом Румунії про співробітництво в галузі культури, науки і освіти. Угода Урядом України та Урядом Румунії про співробітництво в галузі науки і технологій Угода між Кабінетом Міністрів України та Урядом Румунії про взаємне визнання і еквівалентність документів про освіти, наукові ступені, виданих в Україні та Румунії	Угода про співробітництво в галузі освіти між Міністерством освіти України і Міністерством освіти Румунії Протокол про втілення в життя Угоди про співробітництво між Міністерством освіти України і Міністерством освіти Румунії на 1997/98 та 1998/99 навчальні роки Протокол про співробітництво в галузі освіти між Міністерством освіти України та Міністерством національного виховання Румунії на 1999/2000 навчальний рік
Словаччина	Угода між Кабінетом Міністрів та Урядом Словацької Республіки про взаємне визнання документів про освіту, виданих в Україні та Словацькій Республіці	Протокол між Міністерством освіти України і Міністерством освіти Словацької Республіки про співробітництво та обміни в галузі освіти на 1998-2000 роки
Словенія	Угода між Урядом України та Урядом Республіки Словенія про співробітництво в галузях культури, освіти та науки	
США	Угода між Урядом України та Урядом США про гуманітарне та техніко-економічне співробітництво Договір між Урядом України та Урядом США про співробітництво у сфері науки і технологій	Угода між Державним комітетом з питань науки та інтелектуальної власності та Фондом цивільних досліджень і розвитку США
Туреччина	Угода про культурне співробітництво між Урядом України та Урядом Республіки Туреччина	Угода про співробітництво в галузі освіти між Міністерством освіти України та Міністерством національної освіти та Радою вищої освіти Турецької Республіки

Туркменістан	Угода між Урядом України та Урядом Туркменістану про підготовку фахівців для Туркменістану в навчальних закладах України Угода між Кабінетом Міністрів України та Урядом Туркменістану про взаємне визнання документів про освіту, наукові (вчені) ступені та вчені звання	Угода між Міністерством освіти України та Генеральною Прокуратурою Туркменістану про підготовку фахівців в Національній юридичній академії України Угода між Міністерством освіти України Міністерством освіти Туркменістану про співробітництво в галузі освіти
Угорщина	Угода між Урядом України і Урядом Угорської Республіки про співробітництво в галузі культури, науки та освіти Угода між Кабінетом Міністрів України та Урядом Угорської Республіки про взаємне визнання та еквівалентність документів про освіти і наукові ступені, виданих в Україні та Угорській Республіці Угода між Урядом України і Урядом Угорської Республіки про співробітництво в області науки і технологій	
Узбекистан	Угода між Урядом України та Урядом Республіки Узбекистан про співробітництво в галузі освіти Угода між Урядом України та Урядом Республіки Узбекистан про співробітництво у сфері науки і технологій Угода між Урядом України та Урядом Республіки Узбекистан про взаємне визнання та еквівалентність документів про освіту та вчені звання	
Фінляндія		Меморандум про взаєморозуміння між Державним комітетом України з питань науки та інтелектуальної власності та Міністерством торгівлі і промисловості Фінляндської Республіки про співробітництво в науково-технологічній сфері
Франція	Угода про культурне, науково-технічне співробітництво між Урядом України та Урядом Французької Республіки	Угода між Державним комітетом України, Міністерством освіти України, Академією наук України та Національним Центром наукових досліджень (Франція) про науково-технічне співробітництво
Хорватія	Угода між Урядом України та Урядом Республіки Хорватія про співробітництво в галузі культури, освіти, науки і техніки	

Чехія		Угода між Міністерством освіти України та Міністерством освіти, молоді і спорту Чеської Республіки про співробітництво в галузі освіти та науки на 1997-1999 роки
Югославія	Угода про співробітництво в галузі освіти, культури та спорту між Урядом України і Союзним Урядом Союзної Республіки Югославія	

1. Інститут міжнародної освіти. Програма "Стипендії ім. Фулбрайта" в Україні.

Фінансується урядом США. Директор програми в Україні: Мирон Стахів.

Програма діє у 140 країнах світу з 1946 року. В Україні Програму ім. Фулбрайта зареєстровано з 1992 року.

Мета програми: обмін науковцями, викладачами, аспірантами та випускниками ВНЗ між США та Україною.

➤ **СТИПЕНДІЇ ІМ. ФУЛБРАЙТА ДЛЯ НАВЧАННЯ В УНІВЕРСИТЕТАХ США**
Див. Розділ 3 – Магістерські програми і проекти, п.1.

➤ **ПРОГРАМА ІМ. ФУЛБРАЙТА ДЛЯ МОЛОДИХ НАУКОВЦІВ**

Програма пропонує проведення дослідження або підвищення кваліфікації за спеціальностями, перелік яких додається. Стипендіати мають змогу вивчати дотичні до своєї спеціалізації предмети як вільні слухачі, без одержання наукового ступеня. Термін стажування – 9 місяців.

Галузі спеціалізації:

- Політичні та суспільні науки;
- Правознавство;
- Економіка та бізнес;
- Педагогіка та управління в галузі освіти;
- Інформаційні науки та бібліотечна справа;
- Засоби масової комунікації та журналістика;
- Образотворче мистецтво та управління в галузі мистецтва;
- Гендерні студії;
- Українські студії;
- Американські студії;
- Охорона довкілля.

➤ **ПРОГРАМА ГРАНТІВ ІМ. ФУЛБРАЙТА У ГАЛУЗІ ТЕХНІЧНИХ І ПРИРОДНИЧИХ НАУК**

Програму спрямовано на випускників українських ВНЗ та студентів 4-5 курсів, які навчатимуться в аспірантурі в найкращих університетах США у галузі науки, технології та інженерної справи. Приблизно 25 грантів надається по всьому світу. Вікових обмежень немає.

➤ **ПРОГРАМА ІМ. ФУЛБРАЙТА У ГАЛУЗІ ПОЛІТИЧНИХ НАУК**

Українським науковцям і фахівцям з політичних наук надається можливість проходження стажування в Конгресі США.

За час існування програми понад 250 українських науковців провело рік наукового стажування у США та більш як 170 американців займалося дослідницькою та викладацькою діяльністю в Україні.

У 2007-2008 академічному році проходять стажування в США:

19 науковців;

25 аспірантів і випускників ВНЗ:

15 – за програмою навчання та проведення дослідження в університетах США;

9 – за програмою для молодих вчених і науковців;

1 – за програмою навчання в аспірантурі у галузі технічних і природничих наук;

В Україні працюватимуть:	Програма	Термін перебування
23 американських науковця	Програма обміну науковцями	1-2 семестри
10 американських фахівців	Програма запрошення американських науковців до українських ВНЗ	1-6 тижнів протягом року
10 американських аспірантів	Програма обміну аспірантами та студентами	10 місяців

За програмою навчання в аспірантурі у галузі технічних і природничих наук відібрано фіналістів:

1 + 1 альтернативний.

2. IREX – Представництво Ради міжнародних наукових досліджень та обмінів.

➤ ПРОГРАМА СТИПЕНДІЙ ІМ. ЕДМУНДА С. МАСКІ

Мета програми: надати можливість випускникам ВНЗ та фахівцям протягом 1-2 років навчатися в університетах США з отриманням або без отримання ступеня магістра за такими спеціальностями:

- Адміністрування бізнесу (Business Administration);
- Економіка;
- Освіта;
- Менеджмент охорони навколишнього середовища;
- Міжнародні відносини;
- Журналістика та ЗМІ;
- Право;
- Бібліотечна справа;
- Державне управління;
- Охорона здоров'я;
- Громадська політика.

У 2006 році за програмою стипендій ім. Едмунда С. Маскі відвідали США 16 осіб; у 2007 відібрані на навчання також 16.

3. Освітні програми Британської Ради в Україні.

➤ ПРОГРАМА СТИПЕНДІЙ ЧЕВЕНІНГ

Програма стипендій Чевенінг є світовою програмою, яка фінансується Королівством Великобританія та адмініструється Британською Радою.

Програму спрямовано на випускників ВНЗ і науковців, яким надається можливість навчання в аспірантурі, проведення наукових досліджень та отримання наукового ступеня у Великобританії. Програму розраховано на академічно обдаровану молодь, яка має потенціал в майбутньому стати лідерами, видатними соціальними діячами в Україні.

Термін навчання за програмою: 12 місяців, але може бути й менше.

Галузі спеціалізації:

- Право;
- Європейська інтеграція;

- Економічна політика;
 - Енергетика та зміни клімату;
 - Екологія та сталий розвиток;
 - Запобігання СНІДу.
- Програма покриває всі витрати.

4. ЕРАЗМУС МУНДУС (програма співпраці та мобільності у сфері вищої освіти).

Див. Розділ 3 (Магістерські програми і проекти).

У рамках програми "Erasmus Mundus" пропонуються стипендії більше ніж для 1 тис. науковців з метою навчання або проведення досліджень у ЄС. Водночас приблизно така сама кількість науковців з ЄС має змогу з такою самою метою поїхати до третіх країн.

У рамках нового компоненту ЄК буде фінансувати програму обміну на рівні аспірантури та докторантури як видів мобільності між європейськими університетами, що охоплені програмою Erasmus Mundus, та університетами третіх країн, у тому числі і України.

5. Вишеградський фонд.

➤ **СТИПЕНДІЇ ДЛЯ ДОКТОРАНТІВ І МОЛОДИХ ВЧЕНИХ**

З вересня 2005 року 29 громадян України – докторантів і молодих вчених розпочали однорічне навчання у вищих навчальних закладах Словаччини (8 осіб), Чехії (8), Польщі (8) та Угорщини (5 осіб).

6. Стипендії фонду Конрада Аденауера (ФРН).

Див. Розділ 3 (Магістерські програми і проекти).

7. Фонд Герди Хенкель.

Фонд Герди Хенкель надає стипендії аспірантам і молодим науковцям різних фахових напрямів для дослідницької роботи, а також започатковує короткотривалу програму сприяння новій генерації спеціалістів-істориків з Росії, України, Молдови та Білорусії.

8. Стипендіальна програма університетів "Коїмбра груп".

Університети, які увійшли до так званої "Коїмбра Груп", пропонують представникам з південно-східної Європи (в тому числі і з України) відвідати ці навчальні заклади для короткотривалого стажування. Метою відвідань є підтримка учасників проекту в їхній дослідницькій роботі, якою вони займаються у своїх університетах на батьківщині. Крім цього, проект покликаний допомогти науковцям встановити контакти у сфері своєї науково-дослідної діяльності.

DAAD (німецька академічна служба обмінів) пропонує програму наукових досліджень:

- "IPP made in Germany" – це мережа з 50 аспірантських програм, які об'єднала загальна програма "Докторантура в університетах Німеччини". Після закінчення такої програми надається докторський науковий ступінь.

2. Американські Ради з міжнародної освіти: ACTR/ACCELS.

Директор в Україні: Христина Пенджола Вітович

Фінансуються урядом США. ACCELS зареєстровані в Україні у 1992 році.

Мета проекту: здійснення коротко та довготермінових проектів з обміну учнями середніх загальноосвітніх закладів.

➤ FLEX (Програма обміну майбутніх лідерів).

Програму спрямовано на учнів 9-10 класів середніх загальноосвітніх закладів. Фіналісти отримують гранти на 1 рік навчання в середніх загальноосвітніх закладах США та проживають у сім'ях. На 2007/2008 навчальний рік відібрано 336 учнів середніх загальноосвітніх закладів України. За час існування програми обміну майбутніх лідерів більш як 4000 школярів України відвідали США.

3. Проект "EdGATE" – "Освітні ворота"

Основним завданням проекту Європейського Союзу "Освітні Ворота" є розробка концепції та подальше створення Європейського Регіонального Коледжу – ЕРК (умовна назва для всіх типів середніх навчальних закладів – учасників проекту).

Проект "Освітні Ворота" (EdGATE) – це мережа, яка покликана сприяти професійному обміну між європейськими установами та їх представниками у системі освіти. Мета проекту – сприяння процесу економічного та соціального об'єднання. До проекту залучено 11 партнерів з 9 регіонів Європи.

Як складова програми Європейського Союзу INTERREG III, проект сприяє регіонам Європи у заснуванні партнерства та у співпраці над проектами, обміні знаннями та досвідом. Таке партнерство дає можливість знайти шляхи вирішення спільних економічних, соціальних та екологічних проблем.

П'ять компонентів проекту передбачають: менеджмент і координацію проекту, впровадження результатів на регіональному рівні, мобільність і обмін, впровадження пілотного проекту – Європейського Регіонального Коледжу (ERC) та інформування про перебіг процесу впровадження проекту.

Одна із головних цілей EdGATE – це створення нової концепції Європейського Регіонального Коледжу, який допоможе учням Європи віком від 6 до 18 років стати мобільними в об'єднаній Європі завтра.

Проект "Освітні Ворота" має на меті зблизити регіональні освітні установи, їх експертів і керівників для подальшої роботи у спільній європейській мережі. Обмін думками та ідеями у процесі роботи мережі надає можливість визначити найкращий досвід, розробити спільну концепцію з метою покращення регіональної освітньої політики, яка, у свою чергу, сприятиме економічному та соціальному об'єднанню у Європейському Союзі.

У проекті визначено відповідні пріоритетні сфери: рівність у освіті (соціальне залучення та гендерний напрям), якість освіти (забезпечення якості та підготовка вчителів) і професійна освіта (професійна освіта та інформаційні технології).

Спеціалізована школа №155 Шевченківського району м. Києва впритул наблизилась до практичного впровадження загальної концепції Європейського Регіонального Коледжу. Вже у 2007-2008 навчальному році школа пропонує в рамках проекту "Освітні Ворота" розпочати безпрецедентну програму спільного вивчення курсу хімії англійською мовою із Фрідріх-Еберт Гімназією, м. Бонн, Німеччина.

4. ЮНЕСКО

У 1967 році Україна приєдналася до Проекту асоційованих шкіл "ЮНЕСКО". Нині їх в Україні налічується 42.

Проект асоційованих шкіл "ЮНЕСКО" - високоефективна і єдина в своєму роді мережа закладів, діяльність яких спрямовано на посилення гуманістичних, етичних, культурних і міжнародних аспектів освіти. Пріоритетними цілями асоційованих шкіл "ЮНЕСКО" в Україні є виховання дітей і молоді у дусі миру, демократії, прав людини, толерантності і взаєморозуміння між народами на шляху реального співробітництва і взаємозбагачення культур, причетності до розв'язання світових проблем через партнерство в системі Організації Об'єднаних Націй.

Робота асоційованих шкіл "ЮНЕСКО" в Україні ведеться за чотирма основними темами дослідження, визначеними ЮНЕСКО:

- Вивчення світових проблем і роль системи Організації Об'єднаних Націй в їхньому врегулюванні;

- Права людини;

- Інші країни та культури;

- Людина і довкілля;

Виконуючи одну з основних задач проекту - забезпечення якісної освіти, ці заклади відрізняються високим рівнем організації навчального процесу, реалізацією інноваційних підходів у навчанні, мотивацією навчальної діяльності, гармонізацією відносин між вчителем і учнем, розвитком самоврядування, залученням до науково-дослідної роботи. Багато з них є експериментальними майданчиками Академії педагогічних наук і Міністерства освіти і науки України.

➤ МІЖНАРОДНИЙ ПРОЕКТ "MONDIALOGO"

З 2003 року розпочато співпрацю в міжнародному проекті "MONDIALOGO". Основна мета участі у проекті -- встановлення культурного діалогу між країнами-партнерами, обмін інформацією за допомогою електронної пошти про сучасне життя підлітків. Школи-переможці зустрілись з партнерами по проекту на симпозіумі "MONDIALOGO" у м. Барселоні (Іспанія). Проект продовжується, з партнерськими школами ведеться спілкування, обговорюються плани подальшої співпраці.

➤ МІЖНАРОДНИЙ ПРОЕКТ "СВІТ БЕЗ КОРДОНІВ"

Головна мета проекту - досягнення миру та реалізація людського потенціалу, що досягається через розвиток самовдосконалення молоді, через розширення знань про оточуючий світ, визначення пріоритетів європейської інтеграції. У 2004 році в проекті "Світ без кордонів" брала участь школа N 211 м. Києва (Школа Миру). В школі працювали волонтери з Румунії, Македонії, Польщі та Нової Зеландії.

Активну участь у Проекті асоційованих шкіл "ЮНЕСКО" в Україні беруть середні загальноосвітні навчальні заклади міст Києва, Одеси, Житомира. Такі школи ПАШ ЮНЕСКО України систематично відзначають календарні дати ООН, працюють за особистими планами, розповсюджуючи ідеї ЮНЕСКО через проведення благодійних акцій ("Дітям Беслану", "Від серця до серця") та підготовку й публікацію видань-результатів роботи в проектах методичних і дидактичних матеріалів, співпрацюють з громадськими організаціями та органами масової інформації.

5. Проект "європейські студії в школах України"

Проект здійснюється за участю Асоціації керівників шкіл м. Києва та Державного Центру громадської освіти землі Баден-Вюртенберг (ФРН) в рамках

Європейського року громадянської освіти.

В рамках виконання проекту та з метою підготовки керівників загальноосвітніх навчальних закладів і вчителів до курсу "Європейські студії" у 2005 році відбулося стажування педагогічних працівників м. Києва.

6. Проект "Dreams + Teams" Британської Ради в Україні

У червні 2006 року між Британською Радою, Державним Департаментом України з питань виконання покарань та Міністерством освіти і науки України було підписано Меморандум про співпрацю щодо проведення проекту "Dreams + Teams" в Україні.

Мета проекту: розвивати лідерські навички та розуміння інших культур у молоді через залучення її до самостійної організації спортивних заходів та налагодження міжнародних освітніх контактів. Чотири навчальні заклади було відібрано для участі в проекті.

7. Польсько-українська ініціатива "Разом"

З 2006 року за підтримки Міністерства закордонних справ Польщі Фундація ПАУСІ реалізує проект шкільних партнерств "Разом".

Мета проекту: створення платформи для співпраці польської та української шкільної молоді, здійснення міжкультурного діалогу між Польщею та Україною за допомогою шкільних обмінів.

У проекті взяло участь більш як 500 учнів загальноосвітніх навчальних закладів та вчителів з усієї України. Також до проекту долучилися громадські, комерційні, державні установи, ЗМІ тощо.

У 2007 році планується залучити понад 150 навчальних закладів України та Польщі до реалізації молодіжних обмінів, активізації шкільних європейських клубів, створення міжнародних літніх таборів, підтримки молодіжного волонтерського руху, конкурсів юнацької творчості.